

OBSAH

Poděkování ... 21
Slovo úvodem ... 23

Jeviště svět aneb shakespearovská zrcadlení ... 25

I. KOMEDIE

1. *Dva páni z Verony* ... 33

Láska a přátelství: Erasmus, Montaigne, Bacon, Shakespeare ... 33

Komediální konvence šťastného konce ... 36

Dvůr a les ... 39

Převleky ... 39

Dvě boty, hůl, klobouk a jeden pes: Shakespearovi klauni ... 41

2. *Zkrocení zlé ženy* ... 43

Experiment s divadelní optikou: Předehra ... 43

Ariosto, Gascoigne, komedie dell'arte ... 45

Mysterijní hry, Chaucer, kramářské písničky ... 45

Dračice, saně, odmlouvačné ženy a rejskové ... 45

Krocení dravých ptáků ... 46

Mlčení a řeč ... 46

Poslední slovo ... 49

3. *Komedie omylů* ... 53

Shakespeare a Plautus ... 53

Epidamnum a Efesos ... 54

Apollonius Tyrský ... 55

Stíny smrti a život na prodej ... 55

Technika rámování ... 58

Manželé, manželky a apoštol Pavel ...	59
Kapka vody ...	61
„Kdo je kdo?“ ...	62
„Jsem já vůbec já?“ ...	62
4. <i>Marná lásky snaha</i> ...	65
Hostina jazyka ...	65
Navarrští pánové a platonská akademie ...	66
Francouzské dámy ...	66
Ivan Hrozný, vyslanec Pisemskij a ruské námluvy ...	67
Komedie dell'arte ...	69
Kotrba ...	70
Udání jako literární skvost: Don Armado ...	70
Líbezný dým výmluvnosti ...	72
Slovní hříčky ...	73
Těžké studium a lehké ženy: problémy s osvícením ...	74
Ctitelé a ctitelátka ...	76
Lež a pravda ...	77
Mlčení a řeč ...	78
Soukenná ano nebo rezná ne ...	82
5. <i>Sen noci svatojánské</i> ...	86
Svatební komedie ...	86
První kvarto, druhé kvarto ...	88
Shakespearovské kontexty ...	89
Ovidius, Chaucer ...	92
Rituály plodnosti a vznik komedie ...	94
Sváteční prostor, sváteční čas ...	96
Spílání a vzývání ...	97
Májové oslavy a Král Neřád ...	99
Kenilworth a Eveltham ...	103
Alžbětinská svatba ...	106
Oči a vidění ...	109
Optika a perspektiva ...	111
Slovo a obraz ...	112
Sen jako trompe l'oeil ...	115

Sny a snění	... 119
Usínání a probouzení	... 120
Metamorfózy <i>Snu</i>	... 120
Magická zrcadla	... 123
Začátek před začátkem	... 123
Dvojí čas, dvojí prostor	... 125
Obřady lásky, obřady války	... 126
Soud	... 126
Jevištní moc	... 127
Hra ve hře	... 128
Oberon, Titanie, Puk	... 129
Theseus a Hippolyta	... 133
Aténští milenci	... 135
Klubko a řemeslníci	... 137
Konec hry	... 139

6. *Kupec benátský* ... 147

Alžbětinské politické procesy: Roderigo Lopez	... 147
Židé v Anglii	... 149
Židé v Benátkách	... 151
Peníze, lichva, lichváři	... 153
Geneze Šajloka	... 158
Shakespeare a Marlowe	... 160
Libra masa	... 163
Kniha zvaná <i>Kniha o kupci benátském</i> : první kvarto	... 168
Poznámka o žánru	... 169
Benátky a Belmont	... 171
Zrcadlení slov	... 172
Láska a peníze	... 174
Lichva a sex	... 176
Antonio a Šajlok: zrcadla jinakosti	... 178
Šajlok a lichva slov	... 180
Uvnitř a vně: tři skříňky	... 188
Slitovnost a zákon	... 195
Prsteny a konec hry	... 204

7. *Veselé paničky windsorské* ... 212

Zamilovaný Falstaff: geneze hry ... 212

Hospoda U Podvazku a Podvazkový řád ... 213

Shakespearova jediná měšťanská komedie ... 215

Prádelní koš ... 216

Velryba vyvržená na pobřeží Windsoru ... 218

8. *Mnoho povyku pro nic* ... 221

Kempe, Cowley a první kvarto ... 221

Shakespeare a Bandello ... 222

Název hry ... 224

Sváteční čas ... 226

Italská móda, italská gesta ... 228

Kostým a řeč ... 230

Námluvy v zastoupení ... 232

Shakespearovská zrcadla a konec hry ... 235

9. *Jak se vám líbí* ... 239

Lodge a Sidney ... 239

Theokritos, Longos, Sannazaro, Guarini ... 239

Pastorální sen ... 240

Shakespearovská pastorála ... 240

Robert Armin ... 243

Falický humor a rituály plodnosti ... 244

Šašek a Korin ... 245

Žak ... 246

Celý svět je jeviště ... 248

Rosalinda a divadelní iluze ... 249

10. *Večer tříkrálový* ... 254

Hudba a řeč lásky ... 254

Gramatika touhy ... 257

Večer tříkrálový a *Večer tříkrálový*: sváteční čas ... 259

Nicolo Secchi, Curzio Gonzaga, Barnaby Riche ... 266

Shakespearovské kontexty	... 268
Místo a čas	... 269
Blázni a milenci a básníci	... 270
Konec hry	... 272
11. <i>Troilus a Kressida</i>	... 276
Otázka žánru	... 276
Trojská válka a války růží	... 278
Renesanční představa řádu	... 279
Hodnota a cena	... 282
Zrada	... 283
12. <i>Něco za něco</i>	... 287
Vídeň a Londýn	... 287
Kláster, nevěstinec, vězení	... 288
Moc a korupce: Angelo a Isabela	... 290
Něco za něco	... 292
13. <i>Dobrý konec všechno spraví</i>	... 295
Shakespearovy hořké komedie	... 295
Shakespeare a Boccaccio	... 296
Sonetová zrcadlení: Šašek a Parol	... 297
Konec šťastných konců	... 300
II. HISTORICKÉ HRY	
14. <i>Jindřich VI.</i>	... 307
Kolotoč králů a mechanismus moci	... 307
Tudorovský mýtus	... 309
Talbot a Jana z Arku	... 312
Válka růží a divadlo smrti	... 315
Karneval smrti: Jack Cade	... 319
Krvavé finále	... 323

15. *Richard III.* ... 327

Mýtus a skutečnost ... 327

Divadelní geneze padoucha ... 331

Richard III. a zrod Shakespearovy tragédie ... 332

Richard jako žertěř a klaun ... 334

Divadlo politiky ... 336

Lamenta, věštby, kletby ... 340

Konec hry ... 343

16. *Richard II.* ... 345

Richard a Essex ... 345

Etika a politika: Erasmus ... 348

Slovo a moc ... 350

Král je mrtev, ať žije král ... 358

17. *Král Jan* ... 361

Čas historický a čas divadelní ... 361

Spor o legitimitnost ... 364

Předzvěst reformace ... 367

18. *Jindřich IV.* ... 370

Eastcheap a Westminster ... 370

Geneze Falstaffa ... 372

Tělo a čest ... 374

Svět královský a svět veselicový ... 375

Bitevní scény ... 377

Zavržení Falstaffa ... 378

19. *Jindřich V.* ... 381

Portrét panovníka ... 381

Agincourt a válka ve Francii ... 383

Chórické promluvy a problém interpretace ... 387

20. *Jindřich VIII.* ... 395

Jindřich a Wolsey ... 395

Kateřina Aragonská a Anna Boleynová ... 397

Svatební noc a anglická reformace ... 399

Jindřich VIII. a *Jindřich VIII.* ... 402

III. TRAGÉDIE

21. *Titus Andronicus* ... 409

Ovidius, Seneca a Shakespearovo divadlo krutosti ... 409

Narušené rituály ... 411

Římané a Gótové ... 413

Tragédie msty jako horor ... 414

Jevištní poznámky ... 415

Useknuté ruce, vyříznutý jazyk ... 417

Krvavá tragédie jako fraška ... 418

Zapečení v tětě ... 421

Srdce temnoty: Aaron ... 423

22. *Romeo a Julie* ... 425

Láska a smrt před Shakespearem ... 425

Slovo a akce: začátek hry ... 426

Merkucio ... 428

Dvojí řeč lásky ... 429

Sonet a shakespearova liturgie lásky ... 432

Světlo a tma ... 434

Jméno růže ... 436

Zrcadla řeči ... 438

23. *Julius Caesar* ... 443

Julius Caesar a *Hamlet* ... 443

Římská republika a císařství ... 444

Shakespeare a Plutarchos ... 445

Brutus a Cassius: pokoušení ... 447

Politický ideál a politická vražda ...	451
Výklad snů ...	452
Brutus a Antonius: umění manipulace ...	454
Caesar je mrtev, ať žije caesar! ...	455
24. <i>Hamlet</i> ...	457
Platter, Harvey a Essex: Datace <i>Hamleta</i> ...	457
Texty <i>Hamleta</i> : první kvarto, druhé kvarto, folio ...	458
Saxo, Belleforest, <i>Ur-Hamlet</i> ...	460
Králova dvě těla ...	463
Poslušnost a vzpoura ...	465
<i>Hamlet</i> a politika renesanční královraždy ...	466
Darnleyho skandál ...	469
Hamlet a svědomí ...	470
Hamlet a Duch: renesanční démonologie ...	472
Divadlo smrti: pohřební rituál a tragédie ...	476
Řád bytí a struktura <i>Hamleta</i> ...	479
<i>Hamlet</i> a manýrismus ...	483
<i>Hamlet</i> a řeč ...	487
Smysl otázky: začátek hry ...	491
Jazyk paměti a rétorika zapomnění: Hamlet a Claudius ...	494
Bytí a zdání ...	496
Horacio ...	498
Laertes ...	499
<i>Hamlet</i> a msta ...	500
Být, nebo nebýt: <i>Hamlet</i> a smrt ...	502
Hamlet a Ofelie ...	506
<i>Hamlet</i> a zrcadla ...	508
Hra ve hře: zrcadlo zrcadel ...	509
Claudiova modlitba ...	513
Ofelie a šílenství ...	516
Hamlet a hrobníci: tanec smrti ...	521
Pohřeb Ofelie ...	524
Otázka smyslu: konec hry ...	526

25. *Othello* ... 533

- Panny a kurtizány: Benátky ... 533
- Křesťané a Turci: Kypr ... 535
- Černá a bílá: *Othello* ... 538
- Manželky a dcery: *Desdemona* ... 543
- Bytí a zdání: *Jago* ... 547
- Cinthio* ... 551
- Otázka žánru ... 552
- Dvojitý prostor, dvojitý čas ... 554
- Zrcadla situací ... 558
- Děj hry a děj řeči ... 560
- Slovo v akci ... 561
- Zrcadla řeči ... 564
- Duše a hvězdy ... 566
- Mlčení a řeč ... 570

26. *Timon Aténský* ... 576

- Shakespeare a Middleton ... 576
- Lukianos, Plutarchos, Jonson ... 576
- Magie štědrosti ... 577
- Hostina ... 579
- Proměny aténskému lesa ... 581
- Magie zlata ... 582

27. *Král Lear* ... 586

- Příběhy o pyšném králi ... 586
- Nabúkadnesar* ... 586
- Jób* ... 587
- Kroniky ... 588
- Král Lear* a *Král Leir* ... 589
- Středověké morality ... 590
- Brian Annesley ... 591
- Král Jakub* ... 592
- Harsnett: divadlo ďáblů ... 593

Sebepoznání ... 594
Renesanční skepse ... 594
Renesanční pastorála ... 596
Začátek hry ... 597
Mlčení a řeč ... 598
Zrcadla řeči: „nic“ jako divadelní akce ... 601
Zrcadla přírody ... 606
Zrcadla převrácenosti ... 608
Převleky kostýmů, převleky řeči ... 611
Řeč hromu ... 612
Konec hry ... 614

28. *Macbeth* ... 623

Skotská hra ... 623
Shakespeare a Holinshed ... 625
Macbeth a král Jakub ... 628
Prachové spiknutí ... 629
Doktrína obojetnictví ... 629
Čarodějnice ... 631
Macbeth a *Hamlet* ... 632
Nahé neviňátko ... 633
Macbeth a Brutus ... 635
Dýky a krev ... 637
Převrácený svět ... 640
Hra o čas ... 642

29. *Antonius a Kleopatra* ... 646

Poznámka o žánru ... 646
Text hry ... 648
Shakespeare a Plutarchos ... 649
Mytologie ... 652
Shakespeareovy římské tragédie ... 655
Egypt a Řím jako divadelní prostor ... 656
Krunýře a vějíře: začátek hry ... 657
Slovo a obraz ... 658
Nová země, nové nebe ... 659

Přítomná nepřítomnost: divadlo paradoxu ... 662
Erós a Thanatos: umírání jako divadelní styl ... 668

30. *Coriolanus* ... 676

Shakespeare a politika ... 676
Anglie a Řím ... 679
Začátek hry ... 679
Divadelní řeč ... 683
Shakespeareovská zrcadlení ... 686

IV. ROMANCE

31. *Perikles* ... 691

Řecký příběh Apollonia Tyrského ... 691
Gower, Twine, Wilkins ... 692
Autorství ... 693
Renesanční tragikomedie ... 693
Perikles a Shakespeareovy romance ... 694
Osudové náhody ... 695
Teofanie ... 696
Divadelní prostor a archetyp cesty ... 698
Moře ... 698
Divadelní čas ... 699
Perikles a středověká mirákula ... 700

32. *Cymbelín* ... 702

Simon Forman ... 702
Shakespeare a Boccaccio ... 702
Shakespeareovské kontexty ... 703
Iachimo a Jago ... 705
Sázka a rétorika svádění ... 706
Imogenin náramek a *Znásilnění Lukrécie* ... 709
Ložnicová scéna: Iachimo a Othello ... 710
Optika emoce ... 711

Krůpěj lítosti a oko střízlíka ... 712

Mezi skutečností a snem ... 713

33. *Zimní pohádka* ... 716

Shakespeare, Greene, Ovidius ... 716

Žárlivost ... 717

Orákulum a soud ... 723

České pobřeží ... 727

„Odejde, pronásledován medvědem“ ... 728

Pastorální květomluva ... 730

Čas ... 730

Autolykus ... 732

Hermionina socha a reformační obrazoborectví ... 734

34. *Bouře* ... 739

Bouře a Nový svět ... 739

Shakespeare a Montaigne ... 742

Dvorské masky ... 744

Prospero a magie ... 747

Miranda ... 750

Kaliban ... 750

Prosperovy knihy a konec představení ... 753

35. *Dva vznešení příbuzní* ... 755

Poslední hra ... 755

Shakespeare a Fletcher ... 755

Chaucer a Boccaccio ... 756

Divadlo U Černých bratří ... 757

Masky a antimasky ... 758

Přátelství a láska ... 759

Žalářníková dcera ... 761

Konec hry ... 764

V. BÁSNĚ

36. *Venuše a Adonis* ... 769
37. *Znásilnění Lukrécie* ... 773
38. *Fénix a hrdlička* ... 778

VI. SONYTY

39. *Shakespearovy Sonety* ... 787

- Kniha zvaná Q: text Sonetů ... 787
Skandál Sonetů: Benson, Malone, Ireland, Chalmers ... 788
Sonety v opisech ... 792
Shakespearovský sonet a renesanční miniatura ... 794
Sonety a renesanční mecenášství: politika chvály ... 797
Sonety a renesanční rodina ... 799
Básnický obchod s nesmrtelností ... 801
Sonety jako portrét umělce ... 804
Literární geneze ... 806
Provensálští trubadúři a sicilští notáři: vznik sonetu ... 806
Italský sonet ... 808
Anglický sonet ... 811
Proměny formy: Wyatt a Surrey ... 813
Sonety jako překlad: proměny významu ... 814
Uvnitř a vně: metaforika domů, pokojů, komnat a komůrek ... 816
Sidney ... 817
Shakespearovy sonety ... 819
Čtení a interpretace ... 822
Šminky, líčidla a divadelní maska: sonety 21, 26, 83, 84, 85 ... 822
Čas a smrtelnost: sonet 73 ... 825
Drama víceznačnosti: sonet 94 ... 828

VII. TEXTY APOKRYFNÍ, SPORNÉ NEBO ZTRACENÉ

40. *Hry* ... 839

- Edward III.* ... 839
Love's Labour's Won ... 841

Sir Thomas More ... 842

Cardenio ... 843

41. Básně ... 844

Vášnivý poutník ... 844

Milencin nářek ... 846

Shall I die? ... 847

Různé příležitostné básně ... 847

Ediční poznámka ... 849

Literatura ... 851

Rejstřík věcný a jmenný ... 873